

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTAMĂNĂ

Sub conducerea D-lui SILIU RĂDULESCU Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
15, STR. JULES MIHELET, 15

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR
1 Nov. 1893 — 17 Aug. 1931

D. G. Maxim. — *In jurul stărei de asediu.*
Jurisprudența română. — *Inalta Curte de Casație S. II-a* — Divorț. — Renunțare la apel. (Iorgu Dessilă cu Elena Dessilă).
Inalta Curte de Casație S. III-a. — Cambie. — Valoarea primită în alimente. — Dovada contrară. — Funcționar public. (Ion Dinulescu cu Anghel Gutue).
Curtea pe Apel din București S. I-a. — Expropriere pentru utilitate publică. — Transfertul proprietății. (Statul Român cu Cleopatra Amira)
Curtea de Apel din București S. V-a. — Culpă. — Responsabilitatea civilă. (Soc. Tramvaelor București cu Florica Mincn).
Curtea de Apel din București. — Camera de punere sub acuzare. — Judecătoria de ocol. — Competința penală. — Competința organilor de instrucție. — (Gh. Savu zis Gogu cu Ministerul Public.)
Comisia de apel pentru validarea drepturilor miniere. — Concesiuni petrolifere. — Consolidare. — Hotărâri. — Opozabilitate. — Stat. (Ministerele de Industrie și de Agricultură cu Societatea Gallianaphta).
Tribunalul Ilfov S. I-a Comercială. — Marcă de Fabrică. — Concurență neioală. (Soc. Romanil și altele cu Soc. Britanil).

IN JURUL STĂRII DE ASEDIU

Starea de asediu este o măsură riguroasă, luată în timpuri extreme, când țara, sau o parte din țară, este supusă unui pericol iminent. Ea decurge, după cum susțin toți publiciștii, din dreptul natural, din *necesitatea apărării națiunii*, în contra atacului ce ar putea să-i aducă pericole, bazându-se astfel pe legitima apărare, ce poate fi invocată și de orice persoană din societate, aflată în această situațiune.

Această măsură este deci atât de justificată în cât chiar dacă n'ar fi prevăzută în dispozițiunile legilor în vigoare ale unui stat, ar trebui totuși admisă, prin forța lucrurilor, ea derivând din dreptul natural: *non scripta sed nata lex*.

În legislațiunile europene se deosebesc două soiuri de stări de asediu: *cea propriu zisă*, luată în timp de război și *cea fictivă*, măsură politică provocată de necesitatea imperioasă a prevenirii sau sancționării turburărilor grave interne, ce are de scop de a întinde consecințele stărei de asediu veritabilă peste toată țara, sau asupra unui teritoriu determinat.

Declararea stărei de asediu are consecințe grave: a) puterile autorității civile cu care este investită, de a menține ordinea, trec de drept și în întregime asupra autorității militare, iar autoritatea civile i se

menține exercițiul numai a acelor drepturi de care n'a fost desezizată de cea militară; b) Autoritatea militară are toate drepturile ce incumbă poliției judiciare: a face percheziții, a aresta, a îndepărta pe recidiviști și cei fără domiciliu stabil, a ordona predarea armelor și a munițiilor și a procedea la urmărirea lor, a opri întrunirile ce ațăță dezordine, a opri sau cenzura publicațiunile cu caracter sedițios, și, în fine, a instrui și judeca infracțiunile contra ordinii publice, ori care ar fi calitatea autorilor.

În decursul stărei de asediu, cetățenii continuă a se bucura de celelalte drepturi constituționale, al căror exercițiu n'a fost suspendat.

* * *

Dacă ne referim la trecut, amintim, că în Constituția din 1866 nu se vorbește de decretul din 29 Martie 1864, care a înființat starea de asediu, astfel că sub imperiul zisei Constituțiuni se discuta chestiunea dacă a mai rămas în ființă. Și totuși, codul judiciar militar din 1873, în mai multe capitole, aminteste de starea de asediu a comunelor, a districtelor precum și de legea ei specială. Mai târziu, pentru lămurirea chestiunii, Cabinetul din 1889 a propus un proiect de lege privitor la starea de asediu, dar, în urma revoltei opiniei publice, zisul proiect a fost retras.

Legiitorul constituant din 1923, fără multe discuțiuni, a recunoscut starea de asediu ca stare legală.

El a admis sistemul cel mai rațional, precizând rolul guvernului ca și cel al Parlamentului. Pedeoparte prescrie puțința decretării stărei de asediu, pe calea legală, prin votul Adunării naționale și pe de alta, învoeste guvernul de a decreta aceeași stare, pe cale administrativă ca act de guvernământ, când interese urgente și imperioase ale statului o reclamă și Adunările legiuțoare sunt închise.

Neapărat, că nu s'ar putea explica altfel legitimitatea actelor de guvernământ, pe care le consfințește în mod formal Constituția prin art. 170, fiind știut că între aceste acte, cel mai important este starea de asediu, cea ce se și stabilește prin art. 2 al legii contenciosului administrativ.

Legitimitatea stărei de asediu, ca act de guvernământ, este justificată, și nu putem decât să ne refe-

rim la argumentele solide aduse în Camera deputaților în luna Martie curent.

„Când Parlamentul nu există, a spus distinsul raportor al legii în Cameră, ce trebuie să facă guvernul decât să recurgă la această tehnică juridică și legală, pe care regimul parlamentar o admite ca un corectiv la caz de vacanță a Parlamentului? Dealtminterea, această măsură este admisă de toate țările civilizate. În Franța, dacă Camerele sunt închise, președintele Republicei, după avizul Consiliului de miniștri, poate să decreteze starea de asediu, iar Camerele se întrunesc de drept, în scurt timp. În alte țări măsurile de rigoare sunt analoage.

* * *

În ultima ședință de primăvară a Camerei deputaților pe lângă prelungirea stărei de asediu, s'a ratificat și starea de asediu decretată de guvern, ca act de guvernământ, măsură provocată de evenimentul tragic al pierderii regretatului prim ministru Duca.

Să fie oare logică această procedare, cerută de guvern și aprobată de Cameră, prin ratificarea unor fapte trecute și asupra cărora nu se mai poate reveni?

Dacă ne referim la dreptul comun, prin *ratificare* se înțelege verificarea unui fapt petrecut, care implică puțină confirmare sau infirmarea măsurii supusă controlului. Și, astfel fiind, întrucât la data când s'a cerut ratificarea de Cameră a măsurii luată de guvern, prin decretarea stărei de asediu ca act de guvernământ, a fost integral executată, întrucât delinquenții cari au nesocotit legile au fost judecați și pedepsiți de tribunalele militare, întrunirile ce s'au părut sedicioase au fost oprite și publicațiunile cenzurate, cum ar mai putea înaltul for legislativ, cu ocaziunea controlului actului guvernamental, să revoace dispozițiunile executate, în ipoteza când acest for ar socoti abuziv actul guvernamental și lipsit de interes pentru ordinea publică?

Este adevărat că legiuitorul constituant prevede, prin art. 133, ratificările unor decrete-legi privitoare la unele încetățeniri, dar, aceste ratificări și-au rostul lor, întrucât Adunarea legiuitoare avea facultatea de a aproba sau revoca zisele încetățeniri, așa că cel puțin pentru viitor nu-și mai aveau ființă. Situațiunea este însă cu totul schimbată în decretarea stărei de asediu pronunțată pe cale de act de guvernământ, întrucât asupra consecințelor ce provoacă nu se poate reveni.

În sistemul actual constituțional, socotim că alături de starea de asediu stabilită prin lege de Camerele legiuitoare, există formal și starea de asediu decretată de guvern, ca măsură de conservare națională, dar care nu poate fi ratificată de puterea legiuitoare astfel precum se admite. Actul de guvernământ al stărei de asediu poate fi discutat pe cale de interpelare, și deci făcut responsabil guvernul dacă s'a grăbit a lua o măsură în mod pripit și fără un pericol de amenințare al statului. Prin tăcere și în lipsa

unor obiecțiuni serioase, se acopere și se consideră cu binevenit actul guvernamental.

Am provocat această discuțiune în mod teoretic, căci, în practică, guvernele țării își dau seamă de încrederea ce li se acordă prin pactul nostru fundamental, și suspendă principiile consacrate de acest pact — ce sunt temelia dreptului nostru public — numai în caz de absolută necesitate.

Dimitrie G. Maxim

fost președinte la Curtea de apel.

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a

Audiența dela 23 Ianuarie 1935

Președinția d-lui N. Bădescu, consilier

Iorgu Dessilă cu Elena Dessilă

DIVORȚ.— SENTINȚA.— RENUNȚAREA LA APEL.— ART. 317 PR. CIVILA.

Este inadmisibilă și nu poate produce nici un efect juridic, renunțarea la apel făcută verbal odată cu punerea concluziunilor asupra acțiunii de divorț și în momentul închiderii debaterilor, deci înainte de pronunțarea hotărârei, de vreme ce această renunțare la apel consimțită de ambele părți, echivalează cu o renunțare anticipată și constituie o adevărată tranzacție într'o instanță de divorț în care procedura este voit împovărată pentru considerațiuni de ordine publică.

No. 62.— Admis recursul făcut de Iorgu Dessilă în contra deciziei No. 64/932 a Curții de apel din București Ș. I-a.

Curtea deliberând,

Asupra recursului introdus de Iorgu Dessilă contra deciziei Nr. 64/932 a Curții de Apel București Secția I-a:

Văzând motivul de casare, formulat astfel:

„Greșita aplicațiune a art. 317 din pr. civ. Exces de putere. Omisiune esențială, nemotivare.

Având în vedere deciziunea supusă recursului și lucrările dela dosar, din care rezultă că, prin sentința Nr. 189/924, Tribunalul Ilfov a admis ca fondată acțiunea de divorț intentată de Elena Dessilă împotriva soțului său Iorgu Dessilă, declarând desfăcută căsătoria și în acelaș timp a luat act de declarația ambelor părți, făcută cu ocazia concluziunilor ce au pus și consemnată în practica sentinței, că renunță la dreptul de apel: că, această sentință rămasă definitivă fiind investită cu formula executorie și transcrisă în registrele actelor de stare civilă, soțul Iorgu Dessilă, la 3 Februarie 1931, introduce contestație, cerând ca față de fosta sa soție și reprezentantul legal al Municipiului București, să se anuleze formula executorie și transcrierea în registrul actelor de stare civilă,

pe motiv că renunțarea la apel s'a făcut înainte ca acest drept să se fie deschis în favoarea părților și să se fi pronunțat vre-o sentință la care să poată renunța în mod valabil, — și prin consecință să se ordone comunicarea sentinței de divorț în condițiunile legii :

Că, Tribunalul Ilfov Secția IV-a, prin setința Nr. 323/931, respingând contestația ca nefondată, reclamantul Iorgu Dessilă a deciarat apel, care însă a fost deasemenea respins de Curtea de Apel din București, Secția I-a, prin deciziunea Nr. 64 din 17 Februarie 1932:

Că, pentru a da această soluțiune de respingere, Curtea de fond motivează că în principiu soțul împotriva căruia s'a pronunțat divorțul, poate renunța în mod valabil la dreptul de apel și că nimic nu se opune ca această renunțare să se poată face printr'o declarație verbală în ședință, după ce s'au pus concluzii asupra acțiunii; că, — după cum rezultă din sentința apelantă, — împrejurarea că renunțarea a fost făcută odată cu punerea concluziilor asupra acțiunii de divorț și în momentul închiderii debaterilor, nu este de natură să anihileze efectul renunțării, deoarece renunțarea făcută astfel echivalează cu o mulțumire dată în scris pe sentință, așa cum prevede art. 317 pr. civ.; iar obiecțiunea apelantului că în speța ar fi cazul unei renunțări anticipate nula de plin drept în materie de divorț, este nefondată, deoarece renunțarea acestuia s'a produs după ce soția reclamantă și-a dovedit acțiunea cu probele administrate, astfel că nu poate fi vorba de eludarea procedurii prevăzută de lege pentru divorțul prin consimțământ mutual; că soțul pârât având dreptul să nu se opună la divorț, când n'are motive de opunere față cu dovezile făcute de reclamantă, are prin aceasta chiar și dreptul să renunțe în instanță la dreptul de apel :

Având în vedere că, prin motivul de casare de mai sus, recurentul susține că motivând astfel Curtea de fond a făcut o greșită aplicațiune a dispozițiilor art. 317 pr. civ., prin aceia că renunțările anticipate nu sunt admise în materie de divorț și în acelaș timp a comis și un exces de putere, o denaturare și nemotivare, atunci când afirmă că în speță n'a fost o renunțare anticipată la dreptul de apel din partea soțului, deoarece renunțarea acestuia s'a produs după ce soția și-a dovedit acțiunea sa și care deci echivalează cu o mulțumire dată de însăși sentința apelabilă.

Considerând că, potrivit regulilor pe drept comun o parte în proces poate să renunțe la o cale de atac contra unei hotărâri la care a consimțit, dând astfel mulțumire pe o hotărâre dată chiar în contra sa;

Că, în materia specială a divorțului însă, care conține importante derogări întemeiate pe grija legiuitorului de a păstra legământul căsătoriei și în care procedură nu numai apelul declarat, dar chiar și termenul de apel însuși este suspensiv de executare, renunțările anticipate la căile de atac nu pot fi con-

cepute, o asemenea renunțare fiind din primul loc contrară cu principiile care călăuzesc divorțul ;

Că aceasta nu însemnează însă că, partea care a pierdut în divorț nu poate renunța la o cale de atac deschisă, sau odată calea de atac întreprinsă, să nu se poată dezista dela ea, deoarece art. 317 pr. civ. își are aplicațiunea în lipsa unor dispozițiuni speciale ;

Considerând că partea nemulțumită nu poate ataca cu apel o hotărâre decât când dispozitivul ei îi este defavorabil, implicit aceasta presupune pronunțarea hotărârii, după care numai, partea își va putea da seama dacă este sau nu folositor pentru ea exercițiul căiei de atac ;

Considerând că, din cuprinsul deciziunii atacată cu recurs se stabilește că renunțarea la apel a fost făcută verbal odată cu punerea concluziunilor asupra acțiunii de divorț, și în momentul închiderii debaterilor, deci înainte de pronunțarea hotărârei ;

Că, această renunțare la apel consimțită de ambele părți, echivalează cu o renunțare anticipată, și constituie o adevărată tranzacțiune într'o instanță de divorț în care procedura este voit împovărată pentru considerațiuni de ordine publică ;

Că, deci, Curtea de fond hotărând în cauză că renunțarea la dreptul de apel se poate face printr'o declarațiune verbală în ședință, după ce s'au pus concluziuni asupra acțiunii, și înainte de darea hotărârei, a violat dispozițiunile art. 317 pr. civ., comițând în acelaș timp și o greșită interpretare a acestui text, atunci când arată că o renunțare nu poate să anihileze efectul ce ea produce, prin faptul că renunțarea făcută până în momentul închiderii debaterilor echivalează cu o mulțumire dată în scris pe sentință ; că, deasemenea mai comite instanța de fond o greșită interpretare a înțelesului textului menționat și deși e o lipsă de motivare legală, atunci când trage concluzia că, în speță, n'ar fi vorba de o renunțare anticipată, renunțarea soțului producându-se după ce reclamanta și-a dovedit acțiunea — deoarece indiferent că renunțarea ar fi avut loc după punerea concluziunilor în fond din partea reclamantei și după ce aceasta și-ar fi administrat dovezile, din moment ce o hotărâre nu era pronunțată și deci nu se putea ști soluțiunea procesului, urmează că o asemenea renunțare trebuie socotită tot ca anticipată și deci de natură a nu putea produce nici un efect juridic în această materie :

Că așa fiind, față de cele de mai sus, motivul de casare urmează a se privi ca fondat și prin consecință a se admite recursul, a se casa hotărârea dată în cauză, afacerea urmând a fi trimisă aceleiași instanțe pentru ca, potrivit art. 52 din legea organică a acestei Inalte Curți, să procedeze la o nouă judecare în lumina principiilor mai sus arătate.

Pentru aceste motive admite.

INALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE S. III-a

Audiența de la 15 Ianuarie 1933

Președinția D-lui D. G. Lupu, Președinte

Ion Dinulescu cu Anghel Gutue

CAMBIE. — CAUZA EI. — SIMULAȚIE. — DOVADA. — SARCINA PROBEI. — ART. 270 COD. COM.

CAMBIE. — VALOARE PRIMITĂ ÎN ALIMENTE. — FUNCȚIONAR PUBLIC. — ART. 270 C. COM. ȘI 409 PR. CIVILĂ.

1 Cu toate că art. 270 c. com. care stabilește condițiunile esențiale ale cambiei, nu cere ca să se arate în ea și cauza, atunci când totuși o cambie cuprinde clauza valorii primite și emitentul susține că e simulată, dovada falșității ei poate fi admisă emitentului, însă lui îi incumbă sarcina acestei probe.

2 Prin înserarea în cambie a clauzei „valoarea primită în alimente“, atunci când emitentul ei este funcționar public, tinzându-se a se crea un titlu care să dea drept posesorului să-și execute debitorul în salariul său, în contra dispozițiilor de ordine publică a art. 409 pr. civilă, emitentul poate dovedi cu martori că această clauză este simulată și pusă în scopul de mai sus.

No. 39 Admis recursul făcut de Ion Dinulescu în contra sentinței Trib. Dolj S. III-a cu No. 241 din 22 Februarie 1932 dată în proces cu Anghel Gutue.

Curtea deliberând,

Având în vedere că din sentința atacată cu recurs și cartea de judecată a primei instanțe de judecată, se constată că recurentu-pârât I. Dinulescu funcționar la C.F.R., a fost chemat în judecată de către intimatul-reclamant Anghel Gutue pentru a-i plăti valoarea a 5 cambii cuprinzând clauza „valoarea primită în alimente“ și că atât înaintea Judecătoriai, cât și în fața Tribunalului, recurentul a recunoscut datoria cambială. însă a cerut proba cu martori spre a dovedi că în realitate a emis cambii pentru sume primite în numerar și că clauza „în alimente“ a fost pusă spre a-i putea urmări salariul:

Că ambele instanțe de fond au respins această probă, pe motiv că potrivit art. 349 c. com., debitorul unei cambii nu poate invoca proba cu martori, pentru a dovedi că datoria din cambie nu ar proveni din alimente, ci din numerar, deoarece într-o acțiune cambială pârâtul nu poate opune decât excepțiuni privitoare la forma titlului sau lipsa condițiilor necesare pentru exercițiul acțiunii și excepțiuni personale, cu condițiunea ca să fie lichide și de grabnică soluțiune, și în toate cazurile întemeiate pe o probă scrisă, indiferent dacă este vorba de o clauză obligatorie a

cambiei sau numai de o clauză facultativă, cum este clauza valorii primite în alimente.

Văzând motivul de casare:

Având în vedere că prin motivul de casare, recurentul susține că Tribunalul a violat art. 270 și 390 c. com. și art. 409 proc. civ., atunci când i-a respins proba cu martori, pe care a cerut-o spre a dovedi că valoarea cambiilor pentru care a fost dat în judecată, nu a fost primită în alimente dela intimat, care este de profesiune debitant de tutun, ci în numerar.

Considerând că art. 270 c. com., care stabilește condițiile esențiale ale cambiei, nu cere ca să se arate în ea și cauza; că totuși atunci când o cambie cuprinde clauza valorii primite, și emitentul susține totuși că ea este simulată, lui incumbă a dovedi falșitatea ei.

Considerând că prin înserarea în cambie a clauzei „valoarea primită în alimente“, atunci când emitentul ei este un funcționar public, se tinde a se crea un titlu care să dea dreptul posesorului să-și execute debitorul în salariul său; or, legiuitorul dintr'un interes de ordine publică a edictat prin art. 409 proc. civ. dispozițiunea, că salariile funcționarilor publici sunt necesibile și neurmăribile, exceptând de la această regulă generală un foarte restrâns număr de creațe, între care sunt și acele derivând din alimente.

Că, dat fiind caracterul de ordine publică al acestei dispoziții, evident că ea urmează a fi păzită fie că părțile cearcă a o călca în mod fățiș fie în mod pieziș; că desigur părțile vor recurge în totdeauna la această din urmă cale, căci cea dintâi nu le-ar duce la nici un rezultat.

Considerând că atunci când eminentul unei cambii susține și cere a dovedi că clauza în alimente este simulată și pusă în scopul arătat mai sus, justiția este datoare a-i pune la dispoziție toate mijloacele de dovezi și deci și dovada cu martori spre a stabili aceasta, căci fraudă la o lege de ordine publică pusă la cale chiar prin comunul acord inițial al părților poate fi stabilită prin toate mijloacele de dovezi.

Considerând că nu este rațional a se face nici o deosebire dacă fraudă la legea de ordine publică a fost cercată a fi făcută printr'o cambie sau printr'un înscris de drept comun; că de aceea, dispozițiunile art. 349 c. com. care de altfel nu's edictate de legiuitor decât spre a apăra cambia, și nu și chestiunile străine de ea, nu pot constitui nici o piedică la admiterea acestei dovezi;

Că astfel fiind, și intrucât Tribunalul numai cu violarea articolelor 270 și 349 c. com., 409 pr. civ. și 5 cod. civ. a putut respinge dovada cu martori, a pronunțat o hotărâre casabilă, că deci recursul urmează a fi admis;

Pentru aceste motive: Casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. I-a

Audiența de la 14 Martie 1934

Președinția D-lui Gh. T. Ionescu, președinte

Statul Român cu Cleopatra Amira

EXPROPRIERE PENTRU UTILITATE PUBLICĂ — TRANSFERTUL PROPRIETĂȚII. — ART. 4 DIN DECRETUL LEGE DIN 15 DECEMBRIE 1918; ART. 3 AL DECRETULUI LEGE. 3697/918; ART. 2 DIN LEGEA AGRARA DIN 17 IULIE 1931; ART. 19 DIN CONSTITUȚIE.

Potrivit textului art. 4 din Decretul Lege din 15 Decembrie 1918 a căror dispozițiuni sunt reproduse și prin art. 3 a Decretului Lege 3697/918 ratificate prin art. 2 al legii agrare din 17 Iulie 1931, transferul de proprietate a terenului expropriat, se operează de drept în puterea legii pe ziua de 15 Decembrie 1918, organele de aplicare a legii agrare, prin hotărârile cari pronunță, ne făcând de cât să determine cota terenului deja expropriat; astfel că numai data de 15 Decembrie 1918 urmează a fi considerată ca moment al exproprierei efective, pentru reglementarea raporturilor de drept, ce s'ar naște din aplicarea acestei legi.

No. 77. — Respinse ca nefondate apelurile făcute de Statul Român împotriva Jurnalului No. 1068 din 20 Ianuarie 1934 la Trib. Ilfov S. II-a în proces cu Cleopatra Amira.

Curtea,

Deliberând asupra apelurilor de mai sus.

Având în vedere că în fapt se stabilește că în anul 1919, încetează din viață N. D. Amira, rămânând pe urma sa o importantă avere, în care și moșia Fundenii — Frunzâneștii din Jud. Ilfov. Că defunctul instituind prin testament legate importante apelanților au urmat între aceștia și intimați în calitate de erezi legitimi, un litigiu, care a fost definitiv soluționat prin deciziunea No. 21 din 31 Ianuarie 1923, dată de Curtea de Apel București Secția IV-a, confirmată de Înalta Curte de Casație și prin care s'a recunoscut azilului „Elena Doamna”, reprezentat prin Ministerul de Instrucțiune publică, nuda proprietate a moșiei Fundenii-Frunzânești Ilfov, jumătate din uzufructul acestui acestei moșii, pe tot timpul vieții Cleopatrei Amira, soția defunctului, iar cealaltă jumătate a uzufructului, pe timp de 20 de ani, de la moartea testatorului, intimaților, în calitate de erezi legitimi.

Că această moșie fiind expropriată în anul 1918 și după stabilirea cotei de expropriere de către organele de aplicare a legii agrare, depunându se de stat renta reprezentând prețul terenului expropriat, se naște cu privire la acest preț un nou litigiu între părțile menționate, care prin sentința Trib. Ilfov secția I-a No. 954/927, confirmată prin deciziunea Curții de Apel București secția I-a No. 565/929, este soluționat în sensul că prețul se cuvine moștenitorilor de sânge, întrucât legatul relativ la terenul expropriat dispărând cu totul în timpul vieții testatorului, a devenit caduc.

Că, în anul 1921 organele de aplicare a legii agrare,

procedând la o revizuire a cotei de expropriere, o majorează, iar Statul, posterior depune efectele și numerariul reprezentând prețul cotei majorate care fiind cerut de intimați, în calitate de erezi legitimi, Tribunalul prin jurnalul atacat cu apel, admitând cererea a dispus să li se elibereze acestora.

Având în vedere că Ministerul apelant, calificând aceasta a doua operațiune de defalcare a cotei de expropriere, făcuta de organele agrare, ca o a doua expropriere care fiind efectuată posterior deschiderei succesiunii, trage concluziunea că le aparțin lor în calitate de titu'ari ai dreptului de proprietate, asupra porțiunii din nou expropriată.

Considerând că art. 4 din Decretul Lege din 15 Decembrie 1918, prevede că exproprierea este declarată de plin drept de la data acestui Decret Lege, părțile proprietăților declarate expropriate fiind lovite de indisponibilitate din acea zi, fără îndeplinirea nici unei alte formalități, dispozițiuni reproduse și prin art. 3 a Decretului Lege No. 3697/918.

Că ar. 2 din legea agrară din 17 Iulie 1931 care potrivit aliniatului ultim din art. 19 din Constituție, face parte integrantă din ea, ratificând dispozițiunea din menționatele Decrete Legi stabilește că exproprierea este declarată de plin drept de la data Decretului Lege No. 3697/1918 și că proprietatea terenului expropriat trece în stăpânirea Statului pe data de 15 Decembrie 1918, cu rezerva dispozițiilor prevăzute de art. 50 în limitele și așezarea hotărâtă de organele de aplicare a legii agrare.

Că întrucât, potrivit acestor texte de lege, transferul de proprietate a terenului expropriat, se operează de drept în puterea legii pe ziua de 15 Decembrie 1918, rezultă că în această materie nu poate exista decât o singură expropriere.

Că organele de aplicare a legii agrare prin hotărârile cari le pronunță nu fac decât să determine cota terenului deja expropriat.

Că așa fiind, data de 15 Decembrie 1918, urmează a fi considerată ca moment al exproprierei efective, pentru reglementarea raporturilor de drept, ce s'ar naște din aplicarea acestei legi.

Având în vedere că nici dispozițiunile din art. 7 al. 6, 8 al. 6 și c, 9 al. 1, 10 al. ultim, 12, 17 și 19 din legea — agrară, — cari reglementează modul cum urmează a se aplica cota de expropriere la diferite categorii de moșii, nici art. 71 — 75 din aceeași lege, cari reglementează modul cum se fixează plata prețului — și a sarcinilor grevând proprietățile, invocate de apelanți, nu aduc nici o modificare dispozițiilor din art. 3 și 4 din Decretele Legi mai sus arătate, și art. 2 din legea agrară, din care să se poată deduce existența în această materie a unei a două exproprieri.

Având în vedere că Trib. Ilfov secția I-a, prin sentința No. 954/927, confirmată prin deciziunea Curții de Apel București secția I-a No. 565/929, cu privire la renta de expropriere depusă de stat după prima

defalcare a terenului expropriat, soluționând lit'giul intervenit între apelanți și intimații de azi cu privire la ea, a decis că se cuvine acestora din urmă în calitate de erezi legitimi.

Considerând că potrivit art. 1201 cod civil, este lucru judecat atunci când a doua cerere în judecată, are același obiect, este întemeiată pe aceeași cauză și este în aceleași părți, făcută de ele și în contra lor în aceeași calitate.

Având în vedere că obiectul și cauza luate la un loc, formează raportul de drept dedus în judecată de către părți.

Având în vedere că această prezumțiune legală, a fost edictată de legiuitor, pentru a evita situația de a se repeți sau contrazice, în totul sau în parte, raportul de drept recunoscut sau tăgăduit printr'o hotărâre anterioară.

Având în vedere că prin cererea soluționată prin jurnalul apelat, intimații au solicitat în calitate de erezi legitimi, eliberarea sumelor de bani și titlurilor de rentă, depuse de Stat ca preț al terenului rezultat din a doua defalcare, efectuată de organele agrare, asupra moșiei Frunzânești.

Având în vedere că în speță, părțile sunt aceleași ca în prima cerere și au aceleași calități.

Că raportul de drept dedus în judecată este același și anume cui se cuvine eliberarea prețului cuvenit pentru terenul expropriat de stat din moșia Frunzânești.

Că dacă s'ar obiecta totuși, că în speță sunt alte titluri de rentă depuse la o a doua defalcare și pentru acest motiv ar fi vorba de un obiect diferit, întrucât nu există decât o singură expropriere, iar acestea au fost depuse și cerute cu titlul de preț de expropriere al menționatei moșii, el este implicit cuprins în primul raport de drept dedus de părți și soluționat prin menționata sentință dată prima oară de Tribunal.

Că așa fiind, deciziunea Tribunalului prin care s'a soluționat prima cerere relativă la eliberarea rentei de expropriere a moșiei Frunzâneștii, constituie față de cererea a doua formulată tot de intimați și cu privire la eliberarea rentei de expropriere depusă de Stat după a doua verificare a cotei de expropriere lucru judecat.

Având în vedere că dreptul de succesiune al intimațiilor asupra averii, netestată de defunctul Amira, le'a fost recunoscut prin deciziunea No. 741/919, prin care a fost și trimiși în posesiunea acelei averii.

Că prin sentința Tribunalului No. 954/927, s'a statuat în mod definitiv asupra dreptului lor la renta de expropriere depusă de stat, pentru proporțiunea expropriată din moșia Frunzânești.

Că așa fiind, cu privire la această rentă, neputând fi vorba de stabilirea unui drept litigios, cererea se putea formula în conformitate cu dispozițiunile din art. 104 proc. civ.

Că față de aceste considerațiuni de fapt și de drept

apelurile nefiind întemeiate, urmează ca atare a fi respinse.

Pentru aceste motive, regactate de D-l Consilier, Ernest Ceaur Aslan, respinge.

Semnați; Gh. T. Ionescu, I. Stănescu Buzău, Ernest Ceaur Aslan.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. V-a

Audiența de la 7 Martie 1934

Președinția D-lui Al. Costin, președinte

Soc. Comunală a Tramvaelor București cu Florica Mincu
CULPĂ.— RESPONSABILITATE CIVILĂ.— ART. 1000 AL 3 COD. CIV

Temeiul juridic pe care se sprijină responsabilitatea civilă, prevăzută de art. 1000 al. 3 cod. civil, este că persoana căreia îi incumbă răspunderea civilă a faptului prejudiciabil are culpa de a fi ales ca prepus al său pe cel care a făcut actul generator de daune; ast-fel că, pentru ca instanța penală să poată obliga pe răspunzător civilmente la daune, este necesar ca mai întâi să facă dovada că faptul dăunător este cauzat din culpa prepusului.

Atunci însă când faptul dăunător nu s'a datorat culpei prepusului, ci este străin de culpa acestuia, și este cauzat numai de culpa părții răspunzătoare civilmente, rămâne ca această responsabilitate să fie invocată și dovedită după normele dreptului comun, adică în baza art. 998 — 999 cod civil. privitoare la răspunderea dilictuală civilă.

No. 223. Admis recursul făcut de către Societatea Comunală a Tramvaelor București în contra sentinței corecționale No. 331/933 a Tribunalului Ilfov S. V-a civ. cor. în proces cu Florica Mincu.

Curtea,

Asupra recursului de față făcut de către Societatea Comunală a Tramwayelor București în contra Sentinței Corecționale No. 331 din 1933 a Tribunalului Ilfov Secția V-a;

Având în vedere motivul II de recurs, astfel formulat:

„Violarea art. 1 și 3 proc. pen., 1000 al. 3 cod. civ. și a principiului de drept că partea chemată să răspundă de daune într'un proces nu poate fi obligată la plată decât dacă prepusul său, inculpat, e condamnat pentru faptul care a provocat daunele iar aceste daune sunt echivalentul aceluiaș fapt.
„Exces de putere.

„Tribunalul după ce a luat act de declarația părții civile că renunță la inculpatul Constantin Marin, și își însușește punctul de vedere al primei instanțe și constatând „că în mod indiscutabil, accidentul produs se datorează numai neglijenței Societății „de Tramway”, admite apelul părții civile și îi

„majorează despăgubirile civile la suma de lei 100.000”

„In drept Tribunalul, ca răspuns la concluziunile noastre, se întemeiază pe următorul considerent: „Considerând că un fapt penal nu se prezintă în totdeauna ca un raport simplu între infractor și victima ei, ci, în generalitatea cazurilor, el este opera mai multor agenți a căror răspundere diferă în sensul că unii răspund penalicește, alții numai potrivit dreptului civil”. „Că dacă este admis că situațiunea părții civile este în orice caz tot atât de bună în instanța penală, ca aceea pe care ar fi avut-o în instanța civilă, în mod logic trebuie să se admită că partea civilă poate urmări pentru despăgubiri și pe acela care, nefiind autor direct la infracțiunea penală, este totuși răspunzător de faptul întâmplat”.

„Tribunalul își întemeiază dară argumentarea sa pe logică și trecând peste calitatea societății în proces, de răspunzătoare civilă pentru fapta prepusului său, creiază teoria curioasă după care, singura rațiune a procesului penal fiind repararea prejudiciului, instanța judecătorească poate, menținându-se în cadrul procesului penal, să înlăture complet faptul penal supus cercetării sale și să oblige la daune persoane străine de proces, a căror răspundere ar fi angajată în virtutea art. 998 c. civ.

„Or, este cert că nici un text din codul sau procedura penală nu autorizează instanța judecătorească a obliga pe răspunzătorul civil la daune, mai înainte de a constata materialitatea faptului, culpabilitatea prepusului și imputalitatea răspunzătorului. Cu alte vorbe Societatea nu poate fi chemată într-un proces penal, să repare un prejudiciu care ar angaja responsabilitatea ei directă potrivit art. 998 c. civ. ei numai în calitate de comitentă, penitruca, pe baza culpei prezumată cuprinsă în dispozițiunile art. 1000 al. 3 c. civ. să repare prejudiciul cauzat de fapta culpabilă din punct de vedere penal al prepusului său.

„Acest prejudiciu constant în doctrină și jurisprudență își are sediul în dispozițiunile categorice ale art. 1 și 3 proc. pen. care limitează efectele acțiunii private numai la repararea prejudiciului cauzat prin vreo infracțiune a legii penale precum și ale art. 1000 al. 3 c. civ. text care, derogând de la principiul general al personalității culpei și sprijinindu-se pe prezumpțiunea de vină în alegerea prepușilor, deschide instanței de judecată singura posibilitate de a întinde efectele acțiunii private prevăzută de art. 1 și 3 proc. pen. și asupra comitentului, chemându-l în proces în calitate de răspunzător civil și obligându-l să repare prejudiciul cauzat prin fapta care angajează răspunderea penală a prepusului său”.

„Judecând în modul arătat mai sus, Tribunalul a violat, cu exces de putere, principiul și textele de lege menționate”.

Având în vedere că judecătoria Urbană VII București, prin Cartea de Judecată No. 858 din 21

Martie 1933 a achitat pe inculpatul Constantin Marin, de orice penalitate, nerecunoscându-i vre-o culpă, în calitate de watman în conducerea tramwayului, cu ocazia accidentului suferit de reclamanta Florica Mincu, în ziua de 16 Septembrie 1931, — dar în același timp judecătoria a obligat pe Societatea Comunală de Tramwaye a plăti reclamantei 20.000 lei despăgubiri civile, găsind că acestei societăți i se impută culpa de a nu fi avut prevederea să ia anumite măsuri pentru a evita accidentul;

Că Tribunalul Ilfov Secția V-a C. C. prin Sentința No. 331 din 9 Octombrie 1933 a admis apelul reclamantei Florica Mincu și a majorat despăgubirile civile argumentând că deși nu s'a constatat o vină a prepusului societății, — care a fost achitat, — ci numai o culpă a responsabilei civilmente, totuși nimic nu împiedică, — chiar după achitarea inculpatului în instanța penală, — ca partea civilă să ceară și să obțină despăgubiri civile, înaintea aceleiași instanțe penale, — de la partea „care nefiind autor direct în infracțiunea penală, este totuși răspunzător de faptul întâmplat”;

Considerând că temeiul juridic pe care se sprijină responsabilitatea civilă, prevăzută de art. 1000 al. 3 cod. civil este că persoana căreia îi incumbă răspunderea civilă a faptului prejudiciabil, are culpa de a fi ales ca prepus al său pe cel care a făptuit actul generator de daune;

Că, prin urmare pentru ca instanța penală să poată obliga pe răspunzătorul civilmente la daune, este necesar ca mai întâi să se dovedească că faptul dăunător este cauzat de culpa prepusului;

Că însă, dacă faptul dăunător nu s'a datorat culpei prepusului, ci este strein de culpa acestuia, și este cauzat numai de culpa părții răspunzătoare civilmente, rămâne ca această responsabilitate să fie invocată și dovedită după normele dreptului comun, adică în baza art. 998—999 cod. civil, privitoare la răspunderea delictuală civilă;

Că, prin procedarea instanțelor de fond s'a răpit recurenței dreptul a se judeca înaintea instanței competente după valoarea daunelor pretinse de reclamantă, de 100.000 lei, — și s'a atribuit judecarea procesului în speță, judecătoria în întâia instanță și Tribunalului ca instanță de apel, deși după normele generale de competență, procesul, după valoarea lui, urma să fie judecat de Tribunal și de Curtea de Apel, întrucât s'a recunoscut că nu există culpă imputabilă prepusului, și acesta a fost apărat de orice răspundere penală;

Considerând că prin obligarea răspunzătorului civil la daune, mai înainte de a constata culpabilitatea prepusului în comiterea faptului dăunător precum și imputalitatea față de răspunzătorul civil, Tribunalul a violat dispozițiunile art. 1 și 3 proc. penală și ale art. 1000 al. 3 c. civil, și a judecat cu exces de putere;

Că, astfel fiind, și fără a mai fi utilă examinarea motivelor I și III de casare, recursul de față e fondat și, ca atare, urmează a fi admis.

Pentru aceste motive admite

Semnați: *Al. Costin, M. Trandafirescu, Leonida Popescu.*

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

Camera de punere sub acuzare

Sedința de la 30 Martie 1934

Președinția D-lui N. Jac. Constantinescu, președinte

Gh. Savu zis Gogu cu Ministerul Public

JUDECĂTORII DE OCOL. — COMPETINȚA PENALĂ. — COMPETINȚA ORGANELOR DE INSTRUCȚIUNE. — ART. 22 ȘI 66 DIN PROC. PENALĂ — ART. 65 DIN LEGEA JUDECĂTORIILOR DE OCOL.

Dacă prin art. 65 din legea judecătoriilor de ocoale s'a stabilit că numai judele de ocol al locului unde s'a comis infracțiunea este competente a judeca pe infractor, de aci nu poate rezulta că tripla competență stabilită de procedura penală prin art. 22 și 66, ar fi fost abrogată, de oarece textul art. 65 din legea judecătoriilor de ocol se ocupă numai de competența de judecată a judecătoriilor de ocol, fără a vorbi nimic în ceea ce privește instruirea afacerilor ce se judecă de judecătoria de ocol; ast-fel că în delictele de competența judecătoriilor de ocol, sunt competenți să instruiască nu numai judecătorii de instrucție ai locului unde s'a comis infracțiunea, ci deopotrivă și cei ai locului unde domiciliază infractorul, sau cei ai locului unde acesta a fost prins.

No. 258. — Respins apelul făcut de Sava Gheorghe zis Gogu în contra jurnalului cu No. 2888/934 al Trib. Buzău S. II

Camera deliberând:

Asupra apelului de față, făcut de prevenitul Gh. Savu—zis Gogu, contra jurnalului Tribunalului Buzău secț. II, prin care se confirmă mandatul de arestare, emis în contra sa de d-l Jude Instructor al aceluiași tribunal Cab. No. 1;

Având în vedere că apelul este regulat făcut prin declarațiune la grefa tribunalului al cărui jurnal se atacă și în termenul prevăzut de art. 137 proc. pen.

Având în vedere actele aflate în dosarul cauzei, motivele de apel, jurnalul atacat și raportul d-lui Consilier Șt. Stoenescu, membru al acestei Camere de acuzare;

Având în vedere că se constată din actele aflate în dosarul cauzei, că este deschisă acțiune publică în contra susnumitului prevenit pentru faptele de furt, prevăzute și pedepsite de art. 306 și 310 al. IV comb. cu art. 40 — toate texte din codul penal; și că d-l Jude Instructor al Cab. 1 al Trib. Buzău a emis în

contra lui — în ziua de 22 Martie 1934 — mandatul de arestare cu No. 1139, care mandat a fost confirmat de Trib. Buzău secția II, prin jurnalul cu No. 2888 — din 23 Martie 1934 — atacat de prevenit prin apelul de față;

Având în vedere că se impută susnumitului prevenit că în cursul lunii Martie 1934, a săvârșit două furturi prin spargerea vagonului de călătorie, în gara Albești, furând pantofi și pielărie;

Având în vedere primul motiv — care e de altfel unul singur — al apelului și anume că susnumitul prevenit este în cercetarea unui organ de instrucție necompetent, deoarece el a săvârșit cele două furturi ce i se impută în stația de cale ferată Albești — ce se găsește pe teritoriul jud. Prahova și este instruit de către Trib. Buzău — unde de altfel a fost prins și în raza căruia își are domiciliul;

Considerând — pe de o parte — că potrivit art. 65 din legea judecătoriilor de ocol afacerile penale de competența judecătoriilor de ocol, se judecă de judecătoria de ocol a locului unde s'a săvârșit infracțiunea;

Considerând pe de altă parte, că din dispozițiile articolelor 22 și 66 din proc. penală, sunt deopotrivă de competenți a urmări și instrui pe infractori atât judecătorul de Instrucție al locului unde s'a comis infracțiunea sau acel unde își are domiciliul infractorul, cât și Judele Instructor în raza căruia a fost prins infractorul;

Considerând că, în fapt, se constată că susnumitul prevenit a săvârșit cele două furturi pe teritoriul județului Prahova și anume în raza judecătoriei de ocol-mixtă Urlați-Albești și a fost prins și se găsește în curs de cercetare în raza Trib. Buzău — unde de altfel își are domiciliul;

Că, dacă prin art. 65 din legea judecătoriilor de ocoale s'a stabilit că numai Judele de ocol al locului, unde s'a comis infracțiunea este competente a-l judeca, nu se poate susține cu temei că tripla competență stabilită de procedura penală prin art. susincitate, ar fi fost abrogată, deoarece textul art. 65 din legea judecătoriilor de ocol se ocupă numai de competența de judecată a judecătoriilor de ocol, fără a vorbi nimic în ceea ce privește instruirea afacerilor ce se judecă de judecătoria de ocol;

Că legea judecătoriilor de ocol, făcând în această privință urmează fără îndoială a ne referi la regulile de procedură penală și aceasta cu atât mai mult cu cât, dacă în dreptul comun este concordanță între competența de instrucție și cea de judecată, după legea judecătoriilor de ocol, această concordanță a încetat de a mai exista, fiind mai multe organe competente a instrui, dar o singură instanță în drept de a judeca;

Că, așa fiind, dispozițiile art. 65 din legea judecătoriilor de ocol derogând dela dispozițiunile art. 22 și 66 proc. penală și stabilind că competența de judecată a judecătoriilor de ocol este aceea a locului

unde s'a săvârșit infracțiunea, de aci neputându-se trage concluziunea că în delictele de competența judecătorilor de ocol ar fi competenți să instruiască numai Judecătorii de Instrucție ai locului unde s'a comis infracțiunea, ci dimpotrivă fiind deopotrivă competenți a instrui o afacere și judecătorii fie ai locului unde domiciliază infractorul, fie al locului unde a fost prins — cum este în speță — inculpatul fiind prins și având și domiciliul în raza Tribunalului Buzău — al cărui jude Instructor al Cab. 1, îl cercetează; urmează a se respinge, ca neîntemeiat apelul de față;

Că astfel fiind și ținând seama și de concluziunile orale ale d-lui Procuror-General; Camera găsește că pentru instruirea susnumitului prevenit este competent și d-l Jude Instructor al Trib. Buzău Cab. 1, și deci urmează a se respinge apelul prevenitului;

Pentru aceste motive, în unire cu concluziunile orale ale d-lui Procuror General *Tulliu Dante*, respinge.

Semnați: *N. Jac Constantinescu, I. Zenovie, St. Stoenescu.*

COMISIUNEA DE APEL S. II-a

pentru

Validarea drepturilor Miniere

Președinția D-lui Ernest Ceaur Aslan, consilier

Ministerul Industriei și Ministerul Agriculturii
cu soc. anonimă de petrol „Gallianaphta”

CONCESIUNI PETROLIFERE. — CONSOLIDARE.—HOTĂRĂRI.—DACA SUNT OPOZABILE STATULUI. — ART. 362 ȘI 266 AL. 5 LEGEA MINELOR DIN 28 MARTIE 1929. — ART. 262 AL. 3 DIN LEGEA MINELOR DIN 4 IULIE 1924.—ART. 47 LEGEA CONSOLIDĂRIILOR DIN 5 IULIE 1913

Intru cât potrivit art. 262 al. 3 din legea minelor din 4 Iulie 1924, dispozițiunile legii de consolidare din 5 Iulie 1913 rămân în vigoare în tot ce nu este contrar legii minelor, concesiunile chiar consolidate, fiind supuse obligațiunii de validare în termenul fixat de lege, urmează că și sub regimul legii minelor din 4 Iulie 1924, hotărârile de consolidare care, potrivit art. 47 al legii consolidărilor petrolifere din 5 Iulie 1913 sunt opozabile tuturor, încetează de a mai avea acest efect față de Stat, contradictoriu cu care, în instanța de validare, chiar cei cari au concesiuni consolidate, urmează să și dovedească dreptul lor de a explora și exploata acele terenuri, fără să încalce drepturile recunoscute, prin orice lege, regulamente, ordonanțe sau prin acte internaționale, în favoarea Statului.

No. 74. — Admis apelul făcut de Ministerul Industriei și Comerțului și Ministerul Agriculturii și Domeniilor în contra hotărârii a Comisiunii de validare de pe lângă Tribunalul Dâmbovița cu No. 443/927 în proces cu Soc. Anonimă de Petrol „Gallianaphta”.

Comisiunea:

Asupra apelului făcut prin petițiunea înreg. la No. 844 din 13 Noembrie 1931, de către Statul Român, reprezentat prin ministerul de Industrie și Comerț cu sediul în București Calea Victoriei No. 133, în contra hotărârii de validare cu No. 443 din 26 August 1927 a Comisiunii pentru recunoașterea și validarea drepturilor de concesiuni miniere din județul Dâmbovița cum și asupra apelului făcut de Statul Român, reprezentat prin Ministerul Agriculturii și Domeniilor, cu sediul în București, Bulevardul Carol No. 2, în contra aceleiași hotărâri, prin care, respingându-se contestațiunea făcută de Ministerul Industriei și Comerțului la cererea de validare introdusă de Soc. Anonimă de petrol „Gallianaphta” și admițându-se cererea de validare a numitei societăți, s'a recunoscut și validat dreptul de a exploata petrol, rezultând în favoarea Societății Anonime de petrol „Gallianaphta” din contractul de concesiune autentificat de Tribunalul Dâmbovița Secția I la No. 2456 bis din 1925, transcris special petrolifer la acelaș Tribunal sub No. 837 din 1925, pe termen de 29 ani, începând dela 18 Mai 1927, data punerii în posesiune până la 18 Mai 1966, asupra terenurilor situate în comuna Ocnița jud. Dâmbovița cu suprafața și situațiunea arătate în planurile depuse la dosar și consolidate în mod definitiv prin hotărârea No. 48 din 1926 a Comisiunii de Consolidare Dâmbovița.

Având în vedere actele și lucrările din dosar, cum și concluziunile orale și scrise ale părților.

Având în vedere că Statul Român, reprezentat prin Ministerul Industriei și Comerțului, cum și al Domeniilor și Agriculturii, susține că greșit s'a respins contestațiunea sa și s'a admis cererea de validare a întimatei Societăți Anonime de petrol „Gallianaphta” întrucât parcelele asupra cărora s'a încuviințat validarea sunt proprietatea Statului, după cum rezultă din certificatele cu N-rile: 226.788, 226.793 ale Direcțiunii reformei agrare.

Considerând că potrivit art. 19 din Constituție și art. 1 din legea minelor din 4 Iulie 1924 și art. 1 din legea minelor din 28 Martie 1929, toate zăcămintele miniere, precum și bogățiile de orice natură ale subsolului, sunt și rămân proprietatea Statului, potrivit art. 235 din legea minelor din 4 Iulie 1924, în vigoare la pronunțarea sentinței atacate cu apelul de față, cât și art. 238 al legii minelor din 28 Martie 1929, astăzi în vigoare, drepturile dobândite anterior promulgării constituțiunii din 28 Martie 1923, prin acte cu dată certă, urmând să fie recunoscute și validate, dacă întrunesc următoarele condițiuni:

a) Să fie dobândite cu respectul legilor în vigoare în momentul dobândirii lor;

b) Să nu vatăme drepturile pe cari Statul le are prin legea pentru lichidarea bunurilor supușilor străini, foști inamici, din 13 Iunie 1923, precum și prin alte legi, decrete legi, regulamente, ordonanțe sau prin acte internaționale după cum se exprimă legea

din 4 Iulie 1924, prin legile pentru reforma agrară și legea de interpretare a dispozițiilor art. 24 din legea pentru reforma agrară în Vechiul Regat, publicată în Monitorul Oficial No. 76 din 1 Aprilie 1926, după cum detailează legea din 28 Martie 1929, deși aceasta era subînțeles și de legea cea veche din 1924, din moment ce acesta se referea și la „alte legi, etc.”.

c) Să corespundă unei valorificări a subsolului după distincțiunile prevăzute prin lege, dobânditorii unor asemenea drepturi fiind obligați, potrivit art. 236 al. 1 din legea minelor din 4 Iulie 1924, și art. 239 al. 1 din legea minelor din 28 Martie 1929, să ceară, în timp de un an de la promulgarea legii din 4 Iulie 1924, recunoașterea și validarea drepturilor lor.

Că astfel fiind, societatea intimată, care cere validarea drepturilor sale asupra terenurilor în litigiu, ca fiind dobândite anterior constituției, este obligată să dovedească existența dreptului său de proprietate asupra subsolului, cum și că aceste drepturi nu vătămă drepturile conferite Statului de diferite legi, potrivit art. 236 al. 3 din legea minelor din 1924, și art. 239 al. 2 din legea minelor din 1929, urmând să prezinte comisiei de validare, odată cu cererea, actele în baza cărora cere recunoașterea acelor drepturi, potrivit art. 239 al. 7 al. 1 din legea din 1929, având îndatorirea să producă și un certificat constatator că, în ce privește proprietatea subsolului, terenurile lor nu intră sub prevederile legilor pentru reforma agrară.

Având în vedere că din certificatele cu N-rele 226.788—226.793 liberate de Direcțiunea reformei agrare, pe baza dispozițiilor art. 239 al. 7 al. 1 din legea minelor din 28 Martie 1929, se constată că proprietatea subsolului terenurilor asupra cărora se cere, de către intimată, validarea dreptului de exploatare, aparține statului.

Că, în combaterea acestor certificate, și pentru dovedirea drepturilor sale asupra terenurilor asupra cărora cere validarea dreptului de exploatare, intimata Societatea Anonimă „Gallianophta” prezintă hotărârea de consolidare cu No. 48 din 15 Iulie 1928, menținută prin decizia civilă cu No. 37 din 12 Febr. 1927 a Curții de Apel din București S. IV-a, care potrivit art. 47 din legea consolidărilor susține intimata, este opozabilă, erga omnes, deci și contra Statului, care a figurat, atât la prima instanță cât și înaintea instanței de apel și contradictoriu cu care s'a stabilit, cu acea ocaziune, dreptul de proprietate al concedenților.

Considerând că, potrivit art. 266 al. 5 din legea minelor din 28 Martie 1929, astăzi în vigoare, hotărârile de consolidare, având ca obiect concesiuni acordate de particulari pe terenuri al căror subsol este rezervat Statului prin constituție și legiuirile enumerate în art. 238 punctul b sau al căror subsol aparține Statului în orice chip nu sunt opozabile Statului.

Că întrucât, potrivit art. 262 al. 3 din legea minelor din 4 Iulie 1924, dispozițiile legii de consolidare

din 5 Iulie 1913, rămân în vigoare în tot ce nu este contrar legii minelor, concesiunile chiar consolidate fiind supuse obligațiunei de validare în termenul fixat de lege, urmează că și sub regimul legii minelor din 4 Iulie 1924 în vigoare la data consolidării concesiunilor făcute în favoarea Societății intimată și la data pronunțării hotărârei apelate, hotărârile de consolidare care, potrivit art. 47 al. 1 din legea consolidărilor petrolifere din 5 Iulie 1913 sunt opozabile tuturor, încheiate a mai avea acest efect față de Stat, contradictoriu cu care, în instanța de validare, chiar cei cari au concesiuni consolidate, urmează să-și dovedească dreptul lor de a explora și exploata acele terenuri, fără să încalce drepturile recunoscute, prin orice lege, regulamente, ordonanțe sau prin acte internaționale, în favoarea Statului.

Că astfel fiind, urmează că nici hotărârea de consolidare, pe care intimata Societatea Anonimă „Gallianophta” arată că a obținut-o asupra terenului în litigiu, nu poate fi opozabilă Statului neavând nici o importanță, faptul că, în instanța de consolidare, Statul a fost de față, legea nefăcând nici o distincțiune între hotărârile date în lipsă, sau cele date în contradictoriu cu Statul, așa încât intimata Societate, urmează ca, în această instanță, în cererea sa de validare, contradictoriu cu Statul, să arate temeiurile pe care se sprijină pentru a obține validarea, ceea ce nefăcând, deși, după cum s'a arătat în considerentele de mai sus, ei îi incumbă această sarcină, cererea de validare nu poate fi admisă, așa încât hotărârea primei instanțe care a admis cererea de validare, urmează să fie reformată, admitându-se apelul Statului și în consecință contestațiunea introdusă de Stat înaintea primei instanțe și respingându-se cererea de validare a intimății Societății.

Că, în ce privește cererea formulată în subsidiar, prin concluziunile scrise de Dr. Sarchis Araratian, de a i se îngădui combaterea certificatelor cu toate probele ce-i stau la dispoziție, întrucât pe de o parte, o asemenea cerere nu a fost făcută cu ocazia debaterilor procesului, iar pe de alta nici nu se arată care sunt acele probe ce înțelege să le administreze, cererea aceasta nu poate fi încuviințată.

Pentru aceste motive, redactate de Domnul Consilier Ștefan P. Mihăileanu, admite.

Semnați: Ernest Ceaur Aslan, M. Possa, Ștefan P. Mihăileanu, Th. Ficșinescu, A. Țânțăreanu.

TRIBUNALUL ILFOV S. I COMERCIALA

Audiența dela 6 Februarie 1934

Președinția d-lui C. Duma, judecător

Societatea Romanil cu Șoc. Britanil

MARCA DE KABRICA.— CONCURENȚA NELEALĂ.— ART. 1 DIN LEGEA DE I.A. 18 MAI 1932.

Pentru ca potrivit art. 1 din legea pentru reprimarea concurenței neleale din 18 Mai, 1932, să poată fi vorba de o concurență neleală, e necesar să se stabilească, posibilita-

tea nașterii unor confuziuni printre clientela comerciantului concurat din cauza întrebuițării de către altul, de firme sau embleme astfel alese în cât o diferențiere imediată fie a firmelor, fie a produselor ce se desfac să nu poată fi făcută cu ușurință de cumpărători.

No. 184.— Respinsă ca nefundată acțiunea făcută de Societățile anonime Romanil și Ceranil în proces cu Soc. anonimă Britanil.

S'au ascultat D-nii avocați Kirovici și D. Avram pentru reclamante și M. Ștern și Anibal Teodorescu pentru pârâtă.

Tribunalul,

Asupra acțiunii introdusă prin petiția înreg. la No. 22989/933, modificată prin acelea înreg. la No. 27186 și 27770 din 1933 de societățile anonime pe acțiuni „Romanil”, „Coloranil”, „Timanil” precum și de soc. cu răspundere limitată „Ceranil” din Cernăuți, toate prin procurator d-l avocat D. Avram din București Aleea Gherghel No. 24, contra soc. anon. „Britanil” prin reprezentanți legali, cu sediul în București Str. Decebal No. 22.

Având în vedere susținerile orale și scrise ale părților și examinând actele dela dosar.

Având în vedere că societățile reclamante cer prin acțiunea ce au intentat;

1) Să se constate că societatea pârâtă a comis și comite act de concurență ilegală față de ele prin faptul că a adoptat denumirea de Britanil asemănătoare cu denumirile adoptate de ele;

2) Societatea pârâtă să fie obligată să nu mai întrebuițeze denumirea de „Britanil”;

3) Societatea pârâtă să mai fie constrânsă să le plătească câte 10.000 lei, daune pe fiecare zi de întârziere, începând dela data introducerii acțiunii, cu titlul de daune și penalitate.

4) Să se ordone distrugerea tuturor scriptelor de orice fel purtând denumirea de „Britanil” precum și radierea firmei în ipoteza că pârâtă ar cere și ar obține înscrierea.

5) Să se ordone publicarea hotărârei definitive ce eventual s'ar pronunța, în două ziare din cele mai răspândite și în ziarul comercial „Argus”, cu cheltuiala societății pârâte.

Având în vedere că e necontestat că atât Societățile reclamante cât și societatea pârâtă fac comerțul de culori de anilină, primele desfăcând produse de fabricațiune germană ale firmei „I. G. Farbenindustrie”, iar secunda pe acelea fabricate de firma „Holliday” din Anglia.

Având în vedere că e deasemeni stabilit că denumirea Societăților reclamante sunt formate *dintr'un prefix* format din câteva litere luate, în privința societăților „Romanil” și „Coloranil” din cuvintele România și Color, iar în privința Societăților „Ceranil” și „Timanil” din cuvintele Cernăuți și Timișoara, localitățile unde aceste societăți își au sediul, precum și *din sufixul* „anil”, care reprezintă, susțin reclamantele, un termen de fantezie creiat și întro-

pus de ele în comerț în scopul de a arăta clientelei că adresându-se uneia din societățile având denumirea ce s'ar termina cu sufixul mai sus indicat, intră în legătură cu același comerciant, toate societățile reclamante fiind strâns legate între ele prin același interes economic.

Având în vedere că societățile susțin că, prin adoptarea denumirii de „Britanil” societatea pârâtă comite un act de concurență nelegală în dauna lor, în spiritul art. 1 din legea pentru reprimarea concurenței nelegale din 18 Mai 1932, întrucât sufixul „anil” adăogat prefixului „Brit” în denumirea societății pârâte produce în mod manifest o confuzie între această societate și societățile reclamante, cu atât mai mult cu cât toate desfac aceleași produse, culori de anilină.

Considerând că potrivit art. 1 din legea pentru reprimarea concurenței nelegale, din 18 Mai 1932, constituie un act de concurență nelegală, întrebuițarea în comerț a unei firme, embleme, desemnare specială sau ambalaj, de natură a produce confuziuni cu drepturile legitime dobândite anterior, cu alte cuvinte potrivit acestui text pentru ca să poată fi vorba de concurență nelegală, e necesar să se stabilească, posibilitatea nașterii unei confuziuni printre clientela comerciantului concurat din cauza întrebuițării de către altul, de firme, embleme, etc., astfel alese în cât o diferențiere imediată fie a firmei, fie a produselor ce se desfac, să nu poată fi făcută cu ușurință de cumpărători.

Că dar problema de rezolvat în speță, este aceea dacă societatea pârâtă a fost în drept să adopte în denumirea sa sufixul de „anil” întrebuițat anterior de societățile reclamante, precum și aceea dacă prin acest act al pârâtei, clientela societăților reclamante ar putea fi atrasă de societatea „Britanil” numai datorită unei confuziuni, ce ar putea naște din întrebuițarea denumirii de „Britanil”.

Considerând că, după cum s'a arătat, atât societățile reclamante, cât și cea pârâtă desfac aceleași produse, culori de anilină, prevenite din fabricațiune germană în ceiace privește reclamantele și din fabricațiune enegleză în ceiace privește pârâtă.

Având în vedere că cuvântul „anil” este cunoscut în știința botanicii și indică planta care mai poartă și numele de indigotier și din care se extrage indigoul, substanță prin a cărei distilare se obținea altădată anilina, de unde și numele ce i s'a dat acestei materii, astfel că afirmațiunea reclamantelor că acest cuvânt ar fi o creațiune de fantezie, originală a lor este neîntemeiată.

Că deci numele de anil nu este propriu unei singure țări cum susțin reclamantele, ci este universal ca și știința botanicii, astfel că incontestabil face parte din domeniul public și prin urmare reclamantele nu pot revendica un drept exclusiv asupra lui, fiind elementar că domeniul public este la îndemâna ori cui și e constant că cel ce a adoptat un nume din acest do-

meniu, nu dobândește dreptul să se opună ca altcineva să facă uz de același nume.

Considerând că dacă este adevărat că adoptarea unui termen din domeniul public făcută de un comerciant pentru desemnarea comerțului său, poate constitui un act de concurență nelegală față de un altul, exercitând același comerț și care adoptase anterior același termen, când se constată că termenul a obținut puterea să desemneze exclusiv activitatea comercială a acestuia din urmă, deoarece ceiace interesează în materie de concurență nelegală este posibilitatea de confuziune, nu tot astfel se poate spune atunci când prin adoptarea unui asemenea termen în denumirea altui comerț, o confuziune cu comerțul celui ce și-a format anterior denumirea, nu este cu puțință, fie din cauza deosebirei obiectului comerțului, fie datorită unei schimbări remarcabile ce s'ar aduce de al doilea comerciant numelui adoptat, astfel încât denumirile s'ar deosebi cu ușurință, una de alta;

Considerând că în speță, de nicăeri nu rezultă că cuvântul „anil” ar fi dobândit în lumea comercială puterea de a desemna exclusiv activitatea comercială a societăților reclamante pentru ca să se poată temeinic susține că adoptarea acestui termen generic de un alt comerciant ar putea da naștere la confuziuni în spiritul clienților, cari ar putea fi induși în eroare asupra identității comerciantului cărui se adresează.

Având în vedere că societatea pârâtă, deși a introdus în denumirea sa termenul „anil” i-a adăugat totuși prefixul „brit” prescurtarea cuvântului „Britania” țara unde se fabrică culorile de anilină pe care le desface, formând numele de „Britanil”, care îi indică atât obiectul comerțului, desfacerea culorilor de anilină prin sufixul „anil” cuvânt care s'a arătat că evocă originea primitivă a anilinei, cât și proveniența engleză a produselor oferite clienței prin prefixul „brit”. Că această din urmă parte a denumirii „Britanil”, înlătură incontestabil posibilitatea unei confuziuni a pârâtei cu reclamantele, căci nimeni nu și-ar putea închipui că adresându-se pârâtei, care arată vădit naționalitatea produselor ce vinde prin însăși denumirea sa, ar putea obține produsele germane ale societăților reclamante.

Considerând că pe de altă parte denumirile societăților reclamante se deosebesc fundamental de aceia a societății pârâte prin prima parte a lor care e compusă din abreviețiunea unor cuvinte și nume de localități din România, astfel că dela prima vedere apare o diferență însemnată între desemnările societăților litigante, de natură să excludă orice posibilitate de confuziune în spiritul clienților, amatori de cumpărarea culorilor de anilină.

Având în vedere că teama reclamantelor că-și vor pierde clientela, puțin cultă, grație denumirii adoptată de pârâtă este nejustificată, deoarece în nici un caz această categorie de oameni nu se va conduce în alegerea produselor de anilină după denumirea societății, pe care nu o vor putea pricepe, ci mai

degrabă după semnele mai ușor de recunoscut ca marca de fabrică, ambalajul produselor etc.

Având în vedere că în afară de aceste considerațiuni, confuziunea între societățile reclamante și pârâtă este exclusă cu desăvârșire din împrejurare, necontestată de reclamantă și rezultând din fotografiile prezentate de pârâtă din care se stabi este că la magazinul unde pârâtă își desface produsele, placarde vizibile indică proveniența acestora prin cuvintele: „Ultra Marina Destree” și „Anilina Holliday”, pe când la magazinul uneia din reclamante din imediata apropiere a sediului societății pârâte, aceia care s'ar putea mai mult teme de concurența pârâtei, placardele indică cu caractere mari „ANILINA GERMANA” astfel că dela prima vedere cumpărătorii își vor da seama că e vorba de două case diferite.

Considerând că nici în privința produselor ce se desfac de cele cinci societăți, nu poate exista vre-o confuziune, deoarece, e stabilit că atât ambalajele produselor ce se desfac, cât și mărcile de fabrică sunt complet deosebite.

Având în vedere că în această situațiune probatoriile cerute de reclamante în subsidiar pentru a învedera strânsa legătură economică dintre ele și posibilitatea confuziei societății pârâte cu ele din cauza denumirii întrebuițate, câtă a fi înlăturată ca neconcludentă, deoarece pe de o parte dovedirea primei stări de fapt nu poate duce la o soluțiune favorabilă reclamantelor față de împrejurările mai sus arătate, iar pe de altă aprecierea posibilității confuziunii fiind de atributul suveran al instanței de judecată, o probă cu martori e inutilă cu atât mai mult cu cât în speță Tribunalul și-a făcut cu prisosință convingerea, din examinarea actelor dosarului și împrejurărilor recnoscut de părți, de imposibilitatea existenței unei confuziuni între societățile reclamante și cea pârâte din cauza denumirii adoptate de aceasta din urmă.

Astfel fiind acțiunea câtă a fi respinsă ca neînte-meiată.

Apreciind asupra cheltuelilor de judecată, Tribunalul le fixează la suma de 5000 (cinci mii) lei.

Pentru aceste motive redactate de d-l Judecător C. Duma.

Semnați: C. Duma, A. Balș.

A apărut în broșură cele două conferințe ținute la Universitatea din București de d-l **Giorgio Del Vecchio**, în urma invitațiunii Facultății de Drept; *Criza Științei Dreptului și Criza Statului*, pe care revista noastră le-a publicat în traducere în numerele apărute la 11 Februarie și 11 Martie din anul curent.